

GEESTELIJKE VERBORGENHEDEN.

LEERREDE OVER 1 COR. XIV : 2: „MET DEN GEEST SPREEKT HIJ VERBORGENHEDEN.“

Het heeft **Gode** om wijze redenen behaagd, zijne gemeente in de dagen der Apostelen buitengewone en wonderdoende gaven mede te deelea. Deze zijn inderdaad sinds lang ingetrokken ; **maar** zoolang zij duurden, schijnen, uit kracht van des menschen verdorvene natuur, **daarmede** bijzondere verkeerdheden gemengd geweest te zijn; en daaronder niet voor het minst, dat hare bezitters menigmaal hoogmoedig werden. Daarom bestraft de Apostel **Paulus** de Corinthiërs (1 Cor. XIV), vanwege de verwarring en wanorde in hunne vergaderingen ontdekt, en onderricht **hen** hoe deze gaven moesten aangelegd worden ten nutte en ter stichting van de gemeente. De gaven, die ik bedoel waren zoodanige als profetie, het spreken van vreemde talen, het genezen der **kranken**, en andere wonderdadige krachten des Heiligen **Geestes**. Het schijnt dan, dat sommigen dergenen, die met deze bovennatuurlijke gaven **be-**gunstigd waren, er zeer licht toe kwamen met die gaven te schitteren ; en vooral vanwege de gave der vreemde talen. **Zoodra** vertoonde zich niet deze gave, of ze wilden in eene vreemde taal spreken, die door de vergadering niet verstaan werd, Dit bestraft de Apostel. — „**Want** die **eene** vreemde taal spreekt, spreekt niet den menschen, maar **Gode**; want niemand verstaat het, doch *met den geest spreekt hij verborgenheden.*” De Apostel berispt hem niet over het spreken der verborgenheden ; maar hij laakt het spreken daarvan in eene vreemde taal: want **daarmede** sticht hij zich **zelve**, maar niet de gemeente. En mogen wij deze bestraffing niet op onze tegenwoordige **leeraars** toepassen, die met zulk **eene** schoon8 taal spreken, zoodat **Gods** arm, eenvoudig en onopgevoed volk nauwelijks hen verstaat ?

Ieder waardig Evangeliedienaar is een uitdeeler der verborgenheden **Gods**; gelijk de Apostel zegt (1 Cor. 4 : 1) : „**Alzoo** houde ons een ieder mensch, als dienaars van Christus, en **uit-**deelaars der verborgenheden **Gods.**” En zijne bediening is, door de onderwijzing en bekwaammaking des **Geestes**, deze verborgenheden voort te brengen ter stichting en vertroosting van **Gods** volk. Want, zegt de Apostel, „**wij** spreken de wijsheid

Gods, bestaande in verborgenheid, die bedekt was, welke God te voren verordend heeft tot heerlijkheid van ons, eer de wereld was.”

Maar wat is eene verborgenheid? — Laat ons hare geestelijke bedoeling trachten aan te wijzen.

Eene verborgenheid heeft deze drie kenmerken. 1, Zij is eene waarheid boven het bereik en de bevatting der natuur, verstand en rede, 2. Zij is verborgen voor de wijzen en verstandigen. En 3. Zij is door **Gods** Geest den kinderkens geopenbaard. Deze drie onderscheidene kenteekenen vinden wij in elke Evangelische verborgenheid; en daarom is tot eene geestelijke en bevindelijke kennis van **Hemelsche** verborgenheden eene Goddelijke onderwijzing volstrekt noodzakelijk.

Met **Gods** zegen zal ik thans **eenige** dier verborgenheden trachten aan te wijzen, welke ons in de Heilige Schrift geopenbaard zijn, en welke wij billijk **onderstellen**, dat in den geest gesproken worden door den persoon in onzen tekst gemeld; en moge God de Reilige Geest ze met kracht aan onze harten openbaren.

1. De eerste groote verborgenheid van gewicht, die God in het Woord der waarheid geopenbaard heeft, is de verborgenheid der Drieëenheid; gelijk de Apostel spreekt Col, 2 : 2: „Opdat hunne **harten** vertroost mogen worden, en zij samen gevoegd zijn in de liefde, en dat tot allen rijkdom der volle **verzekering** des verstands, tot kennis **der verborgenheid van God, en Vader, en van Christus.**” Hier worden de Drie Personen der Drieëenheid genoemd, en Hun ondeel baar Wezen verklaard eene verborgenheid te zijn. Vinden wij de drie merkteekenen **eener** verborgenheid in haar? — Voorzeker, zij is 1. boven de bevatting der natuur, het verstand en de rede, 2. Zij is verborgen voor de wijzen en verstandigen, Ja, zij kunnen eene denkbeeldige kennis van haar hebben, en haar aannemen als **een** gedeelte der geopenbaarde waarheid; maar wat betreft een gevoeligen **omgang** met -- **eene** bevindelijke kennis van — en geestelijk genot in haar, daarvan zijn zij ten **eenemale** verstoken. Maar ten 3, zij is den kinderkens geopenbaard, — **eene** verborgenheid waar **Gods** volk alleen wordt ingeleid door de onderwijzing des Heiligen **Geestes**.

Eene geestelijke kennis der Drieëenheid ligt ten grondslag van alle levende Godzaligheid. Te kennen den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest door bijzondere onderwijzing en Goddelijke openbaring is de hoofdsom en het wezen van een geestelijken Godsdienst, het eeuwige leven, naar des **Heeren** eigen getuigenis, bij Johs. XVII : 3: „Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den eenigen waarachtigen God, en Jezus Christus: Dien Gij **gezonden** hebt.” Daarom ook zal de Heere, vroeger of later, al Zijn volk

tot eene gevoelige kennis en Goddelijke omhelzing **dezer** heerlijke verborgenheid leiden; en zij zullen kennen de uitverkiezende liefde des Vaders, het verlossende werk des Zoons, en des **Geestes** innerlijke getuigenis ; en dat deze Drie **Eén zijn**. **Maar** hoe **ver** is deze heerlijke verborgenheid verheven boven natuur, verstand en rede; en hoe **zeer** zoeken, **zij** allen haar te weerstaan? Hoe kunnen Drie **Eén** zijn, of Eén Drie wezen? — **zoo** **vraagt** de natuur en redeneert de rede. En nochtans nemen de kinderkens haar aan en gelooven ze. Trouwens, wanneer gij de leer der Drieëenheid wegneemt, **zoo** is het op hetzelfde oogenblik al hunne hoop vergaan. Hoe kunnen **wij** steunen op Christus verzoenend bloed, wanneer het niet het bloed is van den Zone **Gods**? Of op Zijne rechtvaardigende. gerechtigheid, indien zij niet de **rechtvaardigheid** **Gods** is? Of hoe kunnen **wij** bewaard, geleid, onderwezen **en** bestuurd worden door den Heiligen Geest, indien Hij ook niet een Goddelijk Persoon in de Godheid ware ? Dus **leeren** wij de verborgenheid der Drie Personen, in de Godheid kennen, door gevoeliglijk in onze **harten** te ontvangen het werk van Ieder hunner met kracht; en nochtans weten wij, dat deze Drie maar één God is. Het is dit inwendig ontvangen van de waarheid in liefde, welke de ziel ondersteunt in den storm. Wij worden dikwijls heen en weder geslingerd, en zijn geneigd te zeggen: Hoe kunnen deze dingen geschieden ? — Maar door deze diep gewortelde gevoelens worden wij opgebracht, gelijk het schip door zijn anker tegen den windstroom wordt ingevoerd, omdat **wij** buiten haar verloren zijn. Wanneer **deze** verborgenheid wordt weggenomen, dan moet ook onze hoop bewogen worden; want er is **geene** vergeving, vrede noch **zaligheid**, dan die bestaat in — en vloeit uit eene **bevindelijke** kennis des **Drieëenigen** Goda.

2. **Eene** andere zeer gewichtige verborgenheid, door den Heiligen Geest in de Schriftuur beschreven is, wat de Apostel noemt: „De verborgenheid der Godzaligheid is groot : *God geopenbaard in het vleesch,*” — de Persoon van Immanuël, „God met ons.” Godheid en menscheid in een heerlijken Persoon is deze groote verborgenheid ; in **welker** bevindelijke kennis **zoo** veel van de verborgenheid der levende Godzaligheid, en **zoo** veel van het geloof, de hoop en liefde eens **Christens** ligt opgesloten. En vinden **wij** **bij** haar niet de drie kenmerk-**eener** Goddelijke verborgenheid ? Natuur waggelt, verstand bezwijkt, rede is beschaamd, dat de Eeuwige God zich een tijd lang zou bevinden in het lichaam **eener** **Maagd**, — dat Hij, „Die in de gestaltenis **Gods** zijnde, en het **geenen** roof geacht heeft **Gode** even gelijk te zijn, zich **zelve**n heeft vernietigd, de gestaltenis **eener** dienstknecht aangenomen hebbende, en den menschen in alles gelijk geworden; en in gedaante gevonden

als een **mensch**, heeft Hij zich **zelven** vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja den dood des kruises,” (Fil. 2:6—8.) Dat de gekruisigde op **Calvarie** God en **mensch** zou wezen in één heerlijken Persoon, mag wel eene verborgenheid **zijn** voor de **wijzen** en verstandigen bedekt; maar in de **harte-lijke omhelzig** en eene bevindelijke kennis van haar in de **consciëntie**, gevoelt elk kind van **God**, in zijne mate, de levende Godzaligheid- te bestaan. Wanneer **wij** met- het oog des **geloofs** **beginnen** te beschouwen den Persoon van Jezus als Godmens&, **Zijn** bloed als het bloed van God, Zijne gerechtigheid als de rechtvaardigheid **Gods**, **Zijn** medelijden als het medelijden **Gods**, **Zijne** kracht als de kracht **Gods**, en dat alles wat Hij is en heeft, als God ten goede van Zijn volk gericht is, hoe bemoe- digend is zulk een gezicht voor **een armen** bezwijkenden zondaar om steeds op Zijne barmhartigheid te hopen; en hoe vervrijmoodigt het dengenen, die zucht en kermt onder de kwaden van Zijn hart, om de toevlucht te nemen onder de schaduw dezer heerlijke verborgenheid : „ God geopenbaard in het vleesch,” Hoe zeer kan de liefde, genade en nederbuigende goedheid in deze **wondervolle** verborgenheid ontdekt, ieder ge-voelde behoefte van **Gods** volk vervullen, elke begeerte huns harten geven, en onmisbaar bij elke bevinding van hunne be-angste gemoederen. **Bij** gemis van deze waarheid worden ze gedreven tot de klippen van wanhoop; veilt deze hoop, hunne zielen zijn eeuwig verloren ; en wanneer deze veilige toevlucht verlaten wordt, worden zij heen en weder geslingerd op de baren van schuld en schaamte, zonder eenige haven om in te schuilen. Daarom, hoe natuur, verstand en **rede** door deze ver- borgenheid ook mogen verbijsterd zijn, wanneer de Heilige Geest in Zijne verboardsbediening haar voor het oog der ziel ontdekt en voorhoudt, en met zalving en kracht aan de cons- ciëntie toepast, dan ontvangt een kind van God haar met zijn gansche hart, zijne genegenheden gaan er naar uit, en al zijn hoop hangt er van af en vereenigt **zich** in haar. Is het wonder, dat hij dus veeleer zijn hoofd waagde op het schavot, dan dat hij deze heerlijke verborgenheid zou prijs geven, althans nooit wanneer **hij** in hare genieting mag **deelen**?

Nu, indien er in ons vleeschelijk gemoed geen bedilzucht van haar ware, geen overvloed van krachtig en groot wan- trouwen, geen sterke slagorden van ongeloofige tegenwerpingen, geen listige redeneeringen en pleiten van ons natuurlijk ver- stand, zij zou ophouden eene verborgenheid voor ons te zijn. Kon het verstand haar verstaan, de rede haar bevatten, de natuur haar verklaren, dan zouden wij den Heiligen Geest niet behoeven om haar te ontdekken, noch het geloof om haar te omhelzen; maar omdat het eene verborgenheid is

boven natuur, verstand en rede, daarom moet zij door het geloof worden aangenomen als eene openbaring van Gods Geest. Er kon hier een arm moedeloos zondaar tegenwoordig zijn, die heen en weder geslingerd wordt en in zijne ziel zeer gedrukt door de afmattende pijlen des ongeloofs. Wanhoop niet omdat uw geloof waggelt onder de kracht van deze ongeloovige verdenkingen, die geduriglijk uw hart doorkruisen. Denk niet, dat gij **ganschelijk** een weggeworpene zijt, of weldra in openbaar ongeloof zult uitbreken. Omdat de satan ziet, dat uw hart deze heerlijke verborgenheid **begeert** te omhelzen; daarom spant hij al zijne krachten in en verzamelt al zijne helsche listen en kunstgrepen, om U te bestrijden. Wanneer de ziel het meeat verlangende is naar het vasthouden dezer verborgenheid, dan bezigt de satan het meest zijne vurige pijlen; zoo dat zelfs de helsche inwerselen, die uw gemoed doorkruisen, zelfs de wankeling uws geloofs, en het zinken der hoop, wel verre van te bewijzen dat gij niet gelooft, **dat** God in het vleesch geopenbaard is, een **kenmerk** is, dat gij die waarheid omhelst; want zij, die deze waarheid alleen met hun natuurlijk verstaan en belijden, kennen weinig of niets van deze pijlen des ongeloofs; zij kwellen alleen hen die haar gelooven met het hart. Uit eigen zielsbevinding is het mij duidelijk, dat velen van Gods volk met deze aanvallen des ongeloofs te kampen hebben; mijne eigene ziel heeft er een reeks van jaren onder gezucht, Doch deze aanblazingen des ongeloofs, die op het gemoed nedervallen, maken alleen, dat de ziel te vaster gegrond wordt in de waarheid; gelijk de stormen, die **den** eik teisteren, hem te vaster doen wortelen in de aarde. Een winterstorm velt spoedig een **dooden** boom, maar de levende boom, wanneer de eerste schok is voorbijgegaan, wortelt zich te vaster; en **alzo** zullen de aanblazingen des ongeloofs, die den geestledigen belijder ontwortelen, **eene** levende ziel te vaster bevestigen in de waarheid. Want van **mijzelfen** kan ik zeggen, dat hoe meer ik aangaande deze verborgenheid ben beproefd geworden, des te vaster heb ik ze **leeren** aankleven, dewijl ik gevoelde, dat van haar te scheiden een opgeven van **alles** ten **gevolge** moet hebben.

3. Eene derde verborgenheid in de Heilige Schrift geopenbaard en door het geloof aangenomen, is de verborgenheid *der vereeniging van ds Gemeente met haar verbonds-Hoofd*, gelijk de Apostel zegt bij Efeze V :30—32; alwaar hij verklaard hebbende dat „wij leden zijn van Christus lichaam, van Zijn vleesch en van **Zijne beenen**,” er bijvoegt : „**Daarom** zal een mensch zijnen vader en moeder verlaten, en zal zijne vrouw aanhangen; en zij twee zullen tot één vleesch wezen. „*Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de gemeente.*”

Maar waarom zou de vereeniging der kerk met haar **verbonds-**Hoofd **eene** verborgenheid zijn? Laat ons zien of de drie **ken-****teekenen eener** verborgenheid, die ik te voren aanwees, hier gevonden worden. *Vooreerst*, natuur, verstand en rede kan niet verstaan hoe de gemeente in eeuwige vereeniging kan zijn met haar verbonds-Hoofd. Dat de toekomstige vrouw eene bruid kan zijn voor dat zij geboren is — hoe zou de rede dit kunnen bevatten? En *ten tweeden*, is zij niet verborgen voor de wijzen en verstandigen, die daarom hunne pijlen afschieten, ja bittere woorden tegen haar spreken en haar dreigen met **algemeene** verachting en spot? Hoeveel **leeraars** in Londen, b.v. **gelooven** aan eene eeuwige vereeniging met Christus? En o, wat een heirleger van academische tegenwerpingen worden tegen haar gericht? Maar draagt zij niet het *derde* kenmerk **eener** Evangelische verborgenheid ; dat zij den kinderkens door den Geest geopenbaard, en met Remelsche zalving aan hunne harten verzegeld is? En waarlijk, zelfs hun moet het eene verborgenheid zijn, **dat** zulk een vuilen arme, zulk een **snooden** overspeler zelfs eene eeuwige vereeniging zou hebben met den Zone **Gods**. Ik weet inderdaad, dat de Gemeente is aangezien en aangenomen voor haren val in Adam ; maar haar **staat** is boos **in** welken zij gevonden is, wanneer de vereeniging openbaar wordt door des Geestea werk. Wanneer een Koning eene arme. bedelaarster tot zijne vrouw en troon nam, zou het toch op geen duizendste **deelen** na zulk een wonder zijn, als dat de geliefde Zone **Gods** met zich in vereeniging stelde **Zijne** gemeente en bruid, haar opvoerde uit de puinhoopen van den val, toen zij tot de benedenste hel was gezonken, haar **wiesch** in Zijn bloed, haar bekleedde met Zijne gerechtigheid, haar een gevoelig besef gaf van hare vereeniging met **Hem**, en haar vertoonde, dat deze vereeniging bestond voor de grondlegging der wereld. O welk een verborgenheid is dit door het geloof in het hart te omhelzen!

Doch zelfs het wezen **eener** verborgenheid is, dat zij boven natuur, verstand en rede verheven is. En zullen deze dan niet tegen haar in oorlog zijn? en zal het geloof niet in de gedachten wankelen, dat zulk een snoode, ellendige, gezonken in de diepten van zonde en schaamte, in eeuwige vereeniging zou wezen met den heerlijken Zone **Gods**? Woelen er niet duizenden inwerpselen van ongeloof en wantrouwen in het gemoed ten aanzien van de waarheid dezer dingen? Monstert de satan niet onophoudelijk zijne helsche slagorden van twijfelingen en **vreeze**, om de ziel, ware het hem mogelijk, te doen verzinken in de golven van twijfel, moedeloosheid en wanhoop? Maar trots alle wantrouwen en tegenwerpselen blijft de ziel haar aannemen door een levend geloof; en in de omhelzing dezer heerlijke

verborgenheid geniet ze eenigermate hare zoetheid en kracht, En er is **geene** geopenbaarde waarheid in het hart ontvangen, die **zoo** zeer den zondaar vernedert, den Zaligmaker verhoogt en heerlijkheid geeft aan den Drieëenigen God.

4. **Eene** andere verborgenheid in de heilige Schrift geopenbaard, en door den Geest aan de harten van Gods volk bekend gemaakt is : **de verborgenheid des Evangelies**, gelijk de Apostel spreekt (Ef. 6 : 19): „Opdat mij het Woord gegeven worde in de opening mijns monds met vrijmoedigheid, om **de verborgenheid van het Evangelie bekend te maken** waarover ik een gezant ben in **eene** keten.” **De verborgenheid van het Evangelie!** Zien wij, of de drie kenmerken ook op deze verborgenheid van toepassing zijn. Wordt het reine Evangelie van Jezus — (ik zeg, rein, in tegenstelling met een gemengd of verwaterd Evangelie) niet tegengestaan door natuur, verstand en reden? Is het niet verborgen voor de wijzen en verstandigen? Wordt het niet den kinderkens geopenbaard ?

Maar wat is het **Evangelie?** — Het is **eene** blijde boodschap, eene verkondiging van genade en barmhartigheid, **eene heugelijke** tijding. Maar aan wie? — Wel, dit juist maakt het tot eene verborgenheid, dat in het Evangelie zaligheid verkondigd wordt aan schuldige zondaren, veroordeelde opstandelingen en snoode misdadigers. Het zou **geene** verborgenheid zijn, wanneer het voor de goeden en heiligen, de Godsdienstigen en vromen ware. Natuur, verstand en rede zou gemakkelijk verstaan, hoe er **belooning** gegeven ware naar verdienste; ook zou de wijze en verstandige dat niet bedillen. Maar dit maakt het tot eene verborgenheid, dat het Evangelie der genade **Gods** is voor de onwaardigen en onverdienden, voor de schuldigen en **snooden**, de verlorenen en verdorvenen. Evenwel bestaat hierin de heerlijkheid, de dierbaarheid en de vertroosting des **Evangelie's**, dat het voor zondaars is, naar deze woorden : „Dit is een getrouw woord, en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, **om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben.**” (Tim. 1 : 15.) En welk een woord bezigt de Heilige Geest (Rom. 4 vs. 5) : „Die **de Goddeloozen** rechtvaardigt.” Hij rechtvaardigt niet **degenen**, die van **nature** rechtvaardig, heilig en Godsdienstig zijn; maar de verborgenheid is, dat Hij den zondaar neemt zooals Hij is, in al Zijne vuilheid en schuld, hem wasachende in de Fontein, die er geopend is tegen de zonde en de onreinheid, en den **naakten**, ontblooten zondaar, die zelf niets heeft dan vuilte voddën, bekleedt met Zijnen eigen' mantel der gerechtigheid. Hoe heerlijk wordt dit voorgesteld bij **Zach. 3:3, 4**: „Jozua nu was bekleedt met vuile kleederen, als hij voor het aangezicht des Engels stond, Toen antwoordde Hij, en sprak tot **degenen**, die voor

Zijn aangezicht stonden, zeggende: Doet deze vuile kleederen **van** hem weg. Daarna sprak Hij tot hem: Zie, Ik heb uwe ongerechtigheid van u **weggenomen**, en Ik zal u wisselkleederen aandoen." Dit is het Evangelie, voor den wijzen en verstandigen verborgen, maar den kinderkens geopenbaard. Maar, zegt men, zulk een Evangelie leidt tot zorgeloosheid; wij weten, dat de Schrift zegt, dat Christus voor zondaars gestorven is; maar wij moeten daarbij eenige voorwaarden weten, **dat** met eenige bepalingen verstaan, of het zal de **menschen** te meer doen zondigen, — Maar wat anders dan een Evangelie van vrije genade, zonder voorwaarden, zou ons in onze hopelooze omstandigheden voegen? **Wij** hebben iets noodig, dat tot ons afdaald, **niet** iets waartoe wij moeten opklimmen; **iets** dat ons opvoert uit den kuil des verderfs waarin wij gezonken zijn; niet; iets, dat boven den mond des puts hangt voor ons verminkten en kreupelen, en dat te bereiken langs een niet te betreden pad. Wij zijn gelijk de man, die van Jeruzalem naar Jericho reisde, en viel onder de moordenaars, die hem half dood lieten liggen, In plaats van herberg te erlangen door onze eigene oefeningen, hebben wij noodig, dat de goede Samaritaan tot ons komt, de wijn en olie des **Evangelie's** in onze bloedende wonden giet, en ons draagt werwaarts wij voedsel, rust en herberg vinden. Eu geen ander Evangelie is den naam van Evangelie der genade **Gods** waardig, hetwelk, de blijde tijding van vergeving den misdadige, van genade den schuldigen en van zaligheid den verlorene brengt. Een Evangelie, dat de natuur kan verstaan, dat **het** verstand kan verklaren, dat de rede kan bevatten, is het Evangelie van Jezus Christus niet, In een voorwaardelijk Evangelie is **geene** verborgenheid: maar dat de heilige God in liefde nederziet op ellendigen, die de verdoemenis der hel **verdienen**, **dat** de reine en vlekkelooze Jehovah vijanden en rebellen met ontferming behandelt, zalig maakt en zegent, en hen eeuwige deelgenooten Zijner eigen heerlijkheid maakt, — dit is waarlijk **eene** verborgenheid, **welker** diepte zelfs de eeuwigheid niet zal peilen. Gelijk ik te voren gezegd heb, waar **eene** verborgenheid is daar zal het gemoed ook zijne **twijfelingen** en wantrouwen hebben; en ten aanzien van de verborgenheid des Evangelies zal het voornamelijk zijn, hoe het voor zulke vuile, schuldige ellendigen kan zijn. — Kon ik zelf iets doen om mij **Gods** gunst aan te bevelen, kon ik mijn hart reinigen, mijn gemoed vernieuwen, van alle zonden onthouden, geheel tot **Gods** eer leven, en heilig zijn in gedachten, woorden en werken, dan — zegt de natuur — dan zou ik eenige hoop koesteren om aangenomen te worden! Maar wanneer ik steeds **op** allerlei wijze het kwaad in mijn gemoed vind werken, elke hooze verdorvenheid in mijn hart ontwaar, en alles wat zinnelijk, vuil en snood is uit zijne

afschuwelijke diepte opwelt, kan ik dan denken, dat God in liefde en barmhartigheid op zulk een ellendige nederziet ? En toch, zelfs onze behoeften, onze armoede, de uitnemendheid der zaak, en de wanhopige **aard** van alle -omstandigheden, **veeenigen** zich samen, onder de leiding en onderwijzing des **Geestes** om ons te bereiden tot de giften van geloof, hoop en liefde ; en bevestigen ons derhalve in de kennis van de verborgenheid des Evangelie's van Jezus Christus. Trouwens wij zien ons tot dit plechtig besluit gebracht in onze gemoederen, dat wij buiten een Evangelie van vrije genade ten **eeenenmale** verloren zijn. De Wet, daarvan zijn wij zeker, kan ons niet behouden, want zij vloekt en veroordeelt slechts ; het schepsel kan ons niet helpen, en ook kunnen we ons **zelve**n niet helpen. Msar de vrije genade **Gods**, vloeiende door des Zaligmakers liefde en bloed en in het Evangelie geopenbaard, brengt ons barmhartigheid, vrede en vergeving vrij van alle werken of voorwaarden. En derhalve kan niets dan zulk een Evangelie onze zaak treffen of ons waarlijk eenig goed doen. **Zoo** worden wij nu 'eens door pijnlijke noodzakelijkheid, dan weder door aangename genieting; door **een** gevoel van verloren te zijn buiten hetzelfde, of in gevoel van zijne schoonheid en heerlijkheid ; somtijds gedreven door den noordenwind van Sinai, en **daneens** **getrokken** door den zuiden wind van **Zion**, komen wij tot de omhelzing dezer heerlijke verborgenheid **des** Evangelies, Eu het is waarlijk vermakelijk te zien hoe al de volmaaktheden **Gods** daarin overeenstemmen : hoe de zondaar vergeving erlangt en nochtans de zonde veroordeeld wordt; hoe **Gods** gerechtigheid in al hare reinheid wordt bewaard, en toch Zijne **genade** in al hare volheid zich openbaart ; hoe al de deugden- en eigenschappen **van** Jehovah **samen** komen in den Persoon van Christus, en de zondaar zalig wordt zonder **eenige** verdienste ; — ja, veeleer alle verhoogd, vergroot, en verheerlijkt in het aangezicht, de liefde, het bloed en werk van den Heere Jezus. Dan, geen ander Evangelie dan dit is de naam waardig; geen ander Evangelie dan dat der genade **Gods** wordt geopenbaard aan het hart door den Geest. Elk ander Evangelie is valsch, en zal de ziel laten onder den toorn **Gods**. Geen ander Evangelie brengt verlossing voor den vloek der Wet, openbaart **vergeving** van zonden, **geeft** een besef van aanneming en **bevrediging** met God, noch-neemt de prikkel des doods- weg; ook is **elk** Evangelie, dat niet zaligheid **ontdekt** aan den vuilsten onder de vuilen, **geene** verborgenheid, noch kan het der gemeente vertroosting- en **Gode** alle eere geven.

5. **Eene** andere verborgenheid waarvan de Schrift spreekt is de verborgenheid *van het Koninkrijk der Hemelen*, gelijk de Heere tot Zijne discipelen gezegd heeft: „U is het **gegeven** de verborgenheid van het Koninkrijk **Gods** te verstaan,” (Mark,

vs. 11). Door het Eoninkrijk **Gods** moeten wij hetzelfde verstaan als het **Koninkrijk** der Hemelen, dat is, het innerlijk Koninkrijk door de kracht des **Geestes** opgericht in het harte; — dat Koninkrijk, hetwelke bestaan zal tot in eeuwigheid, en voortduren als er geen **tijd** meer zijn zal. Dit noemt de **Heere eene** verborgenheid. En als het **eene** verborgenheid is, dan zal het de drie gemelde kenmerken dragen : het zal zijn boven de natuur, verstand en rede; het zal verborgen zijn voor de wijzen en verstandigen, en den kinderkens geopenbaard, Onderzoeken we of het Koninkrijk der Hemelen in het hart opgericht deze drie **merkteekenen** draagt. Het is voorzeker boven **verstand, natuur** en rede, dat God zou wonen in eens menschen hart, gelijk de Apostel zegt : „**Christus** in u, de hoop der heerlijkheid;” en wederom : „**Gij** zijt de tempel des levenden **Gods**; **gelijkerwijs** God gezegd heeft: „**Ik** zal in hen wonen, en Ik zal onder hen wandelen,” (2 Cor. 6 : 16). Dat God Zijne woning zou nemen in eens menschen hart ; dat Christus zou zijn in een mensch, en de Heilige Geest het lichaam der geloovigen tot Zijnen tempel zou maken; — hoe zal natuur, verstand en rede zulk **eene** verborgenheid immer bevatten! Toen een der aloude martelaars, — **ik** meen dat het Policarpus was — voor Trajanus gebracht werd, en de Keizer hem vraagde naar zijnen naam, **zoo** antwoordde hij: „**Ik** ben Policarpus, de God-drager, want ik draag God in mij !” Op dit antwoord begon de keizer te lachen, en **zeide**: „**Werpt** hem voor de wilde beesten.” — Dat was het eenigste antwoord dat een vervolgenden tyran geven kon. Een **mensch**, broos en zwak, wien een leeuw in een **oogenblik** zou kunnen verscheuren, zou God in zich omdragen? — hoe zou de wijze en verstandige Trajanus zulk **eene** ongehoorde zaak **gelooven**? Nochtans is het **eene** verborgenheid den **kinderkens** geopenbaard, want zij ontvangen het in zijne liefde onder Goddelijke onderwijzing, als de verborgenheden, die God den Geest openbaart in het harte.

Daniël **had eene profetische** beschouwing van dit Eoninkrijk **Gods**. In de verklaring van Nebukadnezars droom van het groote beeld, **zeide** hij tot den Koning: „**Dit** zaagt gij, totdat er een steen afgehouden werd zonder handen, die sloeg dat beeld aan zijne voeten van ijzer en leem, en vermaalde ze.” Enz. (Dan, 2 : 34, 35). Deze „**steen** afgehouden zonder handen” stelde voor den Heere Jezus, en schaduwde Zijn Koninkrijk af, dat staan zou op de puinhoopen van de vorigen. „**In** de dagen van die Koningen zal de God des Hemels een Koninkrijk verwekken, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat Koninkrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al die koninkrijken vermalen, en te niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan.” (vs. 44) **Zoo** verbreekt

het inwendig Koninkrijk **Gods** en alle andere Koninkrijken, en verheft zich op hunne puinhoopen: het verbreekt de Koninkrijken van hoogmoed, van hebzucht, van eigengerechtigheid, van wellusten en begeerten, in één woord, al die koninkrijken waarin natuur, verstand en rede heerschappij voeren. Wanneer nu dat Koninkrijk **Gods** staat op de **puinen** van alle overigen, **zoo** moet het inderdaad eene verborgenheid zijn, dat ik **geene** ware Godsdienst heb totdat ik al mijne oude verloren heb; dat ik geen recht besef kan hebben **van Gods** goedheid, tenzij ik **het wrak** van al mijne eigene heb **aanschouwd**; **dat** de barmhartigheid en genade **Gods** gebouwd zijn op de puinhoopen van het eigen-ik ; dat ik **gerechtigheid** noch heiligheid heb van **mijzelfen**, waarop ik zou kunnen roemen of door zalig worden. **Dat** het Koninkrijk der Hemelen dus **gebouwd wordt** op de **puinen** van het schepsel is waarlijk **eene** verborgenheid door natuur, verstand en rede niet te bevatten; eene **verborgenheid** voor de wijzen en verstandigen bedekt, maar door **Gods** Geest den kinderkens geopenbaard. En ik mag **mij** op hunne bevin- ding beroepen. Eenden we immer iets van de genade **Gods** in Christus, totdat de natuur is vernederd ? Gevoelden wij ooit den zegen van **Gods** zaligheid, totdat uwe eigengerechtigheid een misvormd wrak werd? Gevoelen **wij** iets van boven natuur- lijke Godsdienst en levende Godzaligheid totdat onze eigen Godsdienst en oefeningen ons begeven in de ure des **noods**? **Zoo** verrijst het innerlijk Koninkrijk **Gods** op de puinhoopen der natuur; en voor **zoover** het **alzo** bestaat, heeft het eene blijvende plaats in onze zielen,

Maar dit inwendig Koninkrijk der Hemelen ia aan gedurige aanvallen blootgesteld; daarom bevindt een door den Geest onderwezen kind van God, dat er in hemzelfen eene innerlijke verborgenheid is ; ik bedoel *de-verborgenheid der twee beginselen*, van „**het vleesch** begeerende tegen den geest en de geest **be-geerende** tegen het vleesch.” Zijt gij uzelfen niet vaak **eene** verborgenheid? Het eene oogenblik heet, het volgende koud ; het eene half uur uzelfen vernederende, het volgende uzelfen verheffende; heden de wereld liefhebbende, met haar vervuld, en als het ware er in verzonken, morgen roepende, kermende en zuchtende naar **eene** aangename openbaring van de liefde **Gods**: tot niets vernederd, met schaamte en verwarring bedekt, en diep gebogen aler gij uwe kamer verlaat, en vervuld met hoogmoed en zelfbelaaag voor dat gij er u op uwen stoel **neder- zet**; de wereld verachtende, en gewillig om alles op te geven voor **eene** proef van Jezus liefde in de eenzaamheid, en dan weder alles **als** met beide handen aangrijpende en **vasthoudende**. Welk een **paradox**! Geroerd door liefde en ontstoken met vijandschap ; weinig wijsheid en zeer veel dwaasheid bezittende ;

aardschgezind en toch begeerten naar den Hemel; voorwaarts **hijgende** en achterwaarts vallende ; walgende van **zichzelven**, en toch het Koninkrijk der Hemelen met geweld innemende. **Zoo** leidt ons de **Geest** op **eene** wijze wel-te gevoelen, maar niet juist te beschrijven, in de verborgenheid der twee naturen, die vereeniging van twee legers, welke geduriglijk elkander beoorlogen en in een **zelfden** boezem huisvesten. Zoodat de eene **mensch niet** meer van den anderen kan verschillen, dan dezelfde mensch verschilt van **zich zelven**. Maar strijdt dit niet met natuur, verstand en rede? Wordt het niet **door** den wijzen en verstandigen geloochend? Er moet eene toeneming in heiligheid zijn, zeggen ze; onze natuur moet allengs verbeteren, totdat ze eindelijk is uitgeworsteld en wij volmaakt worden als Christus. — Doch de verborgenheid van het Koninkrijk der Hemelen is deze, dat ons **vleeschelij** k gemoed **geene** verandering **ondergaat**, maar in gedurigen strijd met genade verkeert; en hoe dieper wij dus zinken in **zelfverfoeijing** onder een besef onzer vuilheid, des te **hooger** verrijzen wij **in** de kennis van Christus ; en hoe zwarter wij **worden** in eigen schatting, des te beminlijker worden wij aan Jezus,

6. **Eene** andere verborgenheid in de Schrift gemeld is: de *verborgenheid der ongerechtigheid, gelijk wij 2 Thess. 2 : 7 lezen* : „De verborgenheid der ongerechtigheid wordt alreede gewrocht ; alleenlijk die hem nu wederhoudt, die **zal** hem wederhouden, totdat hij uit het midden zal weggedaan worden.” Er is **eene** dubbele verborgenheid der ongerechtigheid : eene uitwendige en eene inwendige. De uitwendige is in de belijdende kerk; en op deze heeft de Apostel het oog in de evengelmede plaats, waar hij aantoonst, dat **zij** volkomen en ontplooit zal worden in den mensch der zonde, die ongerechte, „**denwelken** de Heere verdoen zal door den Geest **Zijns**monds, en te niet maken door de verschijning Zijner toekomst;” (vs. 8.) De verborgenheid der ongerechtigheid in de uitwendige kerk is de verborgenheid **eener doode** belijdenis, **zijnde** de handen vol bloeds en het hart vol geveinsdheid. Deze schijnt thans in hare verschillende vormen voor-vast tot een hoofd te rijpen, en geduriglijk **aan** te wassen tot het zal komen tot zijne groote volkomenheid in den mensch der zonde.

Maar er is ook **eene** innerlijke verborgenheid der ongerechtigheid in des menschen harte. En o, **welk** eene verborgenheid is dat ! Welke vormen en gedaanten draagt zij ! Welke maskers en vermommingen **neemt** zij aan! Hoe vermengt zij zich met iedere gedachte, blinkt door in **ieder woord**, en ontdekt zich in elke daad ! Deze inwendige verborgenheid der ongerechtigheid kunnen **wij** geen enkel oogenblik buitensluiten ; gelijk een stroom zal zij zich voortdringen, wat wij ook mogen doen zij

werkt steeds in het harte; met al onze begeerten of voornemens in het tegenovergestelde, kunnen wij de -gedurige werking en openbaring dezer verborgenheid niet tegenhouden. Zij draagt in des menschen hart zooveel verschillende listige vormen en gewaad, dringt zich in zulke schuilhoeken en bergt zich zoo listig in elke gedachte des harten, dat wij er nooit vrij van schijnen, Willen **wij** tegen haar bidden? De verborgenheid der ongerechtigheid werkt steeds in het gebed zelve. Zoeken wij in het lezen der Schrift eene belofte tegen haar? Zij mengt zich met al ons lezen, ja ook in onze afzonderingen en de diepste eenzaamheid. Zoodat zij ons bijblijft **in** alles wat wij betrachten; schoon ook verborgen voor den wijzen en verstandigen.

7. Eene andere in de Schrift geopenbaarde verborgenheid is *die der opstanding*; gelijk de Apostel zegt: „Ziet, *ik zeg u eene verborgenheid*: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden; in een punt des tijds, in een oogenblik, met de laatste bazuin: want de bazuin zal slaan, en de dooden zullen **onverderfelijk** opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden,” (1 Cor. 15: 51, 52.) De verborgenheid der opstanding is deze, dat het vuile lichaam ten ecniger dage een heerlijk lichaam wordt, in volmaakte gelijkvormigheid gemaakt aan de heerlijke menachheid van Jezus, en ganschelijk Zijn beeld gelijkvormig, om eeuwig met Hem en Hem gelijk te zijn; zooals de **Heilige** Geest getuigt Fil. 3: 21: „Die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat hetzelve gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam, naar de werking, waardoor Hij ook alle dingen zich **zelve** kan onderwerpen.” „**Geliefden! nu zijn wij kinderen Gods**, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen: want **wij** zullen Hem zien, gelijk Hij is,” (1 Joh. 3 vs. 2). Dit nu is eene verborgenheid door natuur, verstand en rede niet te begrijpen; — **zij** is voor de wijzen en verstandigen verborgen en den kinderkens geopenbaard, Was het u niet vaak eene onverklaarbare verborgenheid, hoe gij heilig genoeg zoudt zijn voor den Hemel, zoodat gij al uw vermaak zoudt vinden in het zien van Jezus en het gelijk zijn aan Hem door eindelooze eeuwen der eeuwigheid; en geen ander geluk te kennen dan dat, hetwelk besta& in de gemeenschap met den Drieëenigen God? Is dit niet eene verborgenheid? Thans kunt gij nauwelijks een oogenblik Hemelschgezind zijn en u met de Overdenking van den Persoon van Christus bezig houden. In uw nederknielen mengen zich vuile gedachten; bij de bondzegelen openbaren zich Goddelooze ongerechtigheden; onder het **hooren** des Woords wordt uwe aandacht telkens afgetrokken, En nu aardsch en zindelijk zijnde, is het **geene ver-**

borgenheid, hoe **gij**, die **Gods** volk **zijt**, Ben **eenigen** dage volmaakt heilig, rein en den beelde van Christus **gelijkvormig** zult zijn, en dat al uwe gelukzaligheid en blijdschap zal bestaan in heilig te zijn en gemeenschap te **oefenen** met den **Drieënigen** God? O, welk eene verborgenheid is dit voor natuur, verstand en rede ! Hoe bezwijken zij onder haar ! Als wij de zaligheid en heerlijkheid des heiligen in den Hemel **vergelijken** met wat wij hier zijn op aarde, hoe verbazend is het onderscheid! Zien wij onze vuilheid, snoodheid, vleeschelijkheid en zinnelijkheid, — hoe onze zielen aan het stof kleven en zich baden in dingen **die** kwaad en hatelijk zijn, hoe duister ons gemoed, hoe **aardschgezind** onze genegenheden, hoe verdorven ons hart, hoe sterk onze lusten, hoe hevig onze **begeerten** zijn, zoodat wij somtijds ons in onzen tegenwoordigen **staat** even weinig **Gode** gepast bevinden dan de satan zelve. Welk **eene** verborgenheid is het dus, dat er zulk eene wondervolle verandering zal plaats grijpen, dat de geloovigen in lichaam, ziel en geest volkomen heilig zouden gemaakt **worden**, en als voegzame gasten aanzitten aan de bruiloft des Lams. Ik ben er zeker van, dat hoe meer een **mensch** bekend wordt met de verdorvenheid zijner gevallen natuur, en hoe meer hij de werkingen van den **duivelschen** aard **zijns** harten gevoelt, des te meer zal bij zich verwonderen, hoe hij gebracht kan worden in een **staat** van **volkomene** heiligheid, en onophoudelijke gemeenschap genieten met den Drieëuigen God, en zich verblijden in Jehova's liefde.

Doch schoon dit **eene** verborgenheid is door natuur, verstand en rede niet te begrijpen, nochtans omhelst geloof het als **eene** openbaring door den Heiligen Geest. Zou het een Hemel zijn, wanneer wij onze verdorvene natuur derwaarts konden medenemen ; onze hoogmoed, onze vermetelheid, onze **geveinsheid**, met al de verfoeilijke werkingen onzer gevallen, vuile en **lage** harten? Deze met ons te voeren met dat heerlijke verblijf van volmaaktheid heiligheid en reinheid, zou den Hemel ons **tot eene** hel maken. Daarom, schoon waarlijk eene verborgenheid ten aanzien van het hoe, nochtans gevoelt het kind van **God** zich gelukkig, dat het **zoo** zal zijn; want hij is overtuigd dat, indien het anders ware, dan zou de Hemel geen Hemel voor hem zijn. **Hij** zou daar niet voegen ; bij kon niet in zijn **genot deelen** ; **ja** zelfs de gedachte van eeuwig daar te zullen zijn zou hem hinderlijk en **ondragelijk** zijn. Nog meer, wanneer de **ziel** geslingerd wordt door oefeningen en verwarringen en de werkingen der zonde in een verdorven hart, en eenigermate met **eene** Evangelische hoop mag uitzien naar dien dag, als zij de plaag der zonde nog meer zal gevoelen en toch volmaakt **heilig** en rein zal zijn in lichaam en ziel, dan wordt zij der consciëntie begeerlijk en door het geloof **omhelsd** als eene gezegende

verborgenheid, ons voegzaam en Gode verheerlijkende, 8, En dan komt wat Johannes zag, bij Openb. 10 : 7 : „In de dagen **der** stem des zevenden Engels, wanneer hij bazuinen zal, **zoo zal de verborgenheid Gods vervuld worden, gelijk** Hij Zijnen dienstknechten, den profeten, verkondigd heeft.” Dit is de ontplooiing van alle dingen, wanneer de verborgenheid der ongerechtigheid in de belijdende wereld, — de verborgenheid van **Gods** bedelingen met Zijn volk in de genade, en in Zijne voorzienigheid, — de verborgenheid van den weg, in welken God Zijne gemeente geleid heeft, — de verborgenheid van al onze beproevingen, verzoeken, verdrukkingen en lijden, — de verborgenheid van het kromme pad dat wij bewandelden, van bet moeilijke doolhof, dat wij betreden, — de verborgenheid, waarom de **Goddelloozen** voorspoed en de rechtvaardigen onderdrukking hadden : alle deze verborgenheden, die thans natuur, verstand en rede **zoo** in de **war** brengen, zullen dan aan de Gemeente **Gods** ontplooid worden. Dan zal de **verborgenheid** vervuld zijn, en God zal de **geheimen**, de eeuwen door verborgen, in **Christus** Jezus bloot **leggen**, en ze bekend maken tot zaligheid van Zijn volk, tot **beschaming** Zijner vijanden, en ter verheerlijking van Hemzelve.

De mensch nu, van wien Paulus spreekt, spreekt „**met** den geest verborgenheden ;” en zij moeten in den Geest gepredikt en ontvangen worden, of **beide** spreken en **hooren** zal **te** vergeefs zijn. Doch-welk eene **genade** als de Geest sommige **dezer verborgenheden** aan ons harte verkondigd heeft ; en **wij zelve eenigzins met** geloof, **hoop** en liefde omhelsden ; en onze onwetendheid diep **beseffende** de waarheid in liefde ontvangende, en haar omhelzende in betooning van geest en kracht, tot stichting en vertroosting onzer **ziele**. Zij moeten als verborgenheden ontvangen worden. **Zoodra** de natuur hare bedenkingen inbrengt en zegt : hoe kunnen deze dingen zijn? — dan houden wij op ons te onderwerpen aan **Gods** wil en Woord; maar als wij nedervallen **voor** **Gods** troon, en gevoelen dat wij ze, schoon niet verstaan, bevatten noch **vereffenen** kunnen, **toch** in onze harten omhelzen door een levend geloof, hare schoonheid zien, hare zoetheid proeven en eenigermate hare heerlijkheid genieten.

Zoo hebben wij eenig bewijs, dat wij eene kracht hebben verkregen en gevoeld in de verborgenheden van het Koninkrijk der Hemelen, wanneer **eene** beredeneerde-, **eene** natuurlijke-, eene verstands-Godsdiens ons niet meer kon verzaden. Was er **niet een** tijd toen wij met alle verborgenheden **den spot** dreven, en **geene** Godsdiens begeerden dan die wij konden bevatten en met ons natuurlijk **verstaad** aannemen? En is dit trotsche Babel niet genadiglijk vernederd? En hebben wij niet, door **Gods** onderwijs in de consciëntie, natuur, verstand en rede

in het stof begraven gevonden, en ons den kinderzens gelijk gevoeld in de kennis van eigen dwaasheid, tot den **Heere** roeiende om ons de waarheid te **leeren** door **Goddelijke** openbaring? En hebben wij niet, sinds de Heere genadiglijk **onze** rede te niet bracht, en de hoogte der natuurlijke Godsdienst vernederende en in het stof bracht, **eenigszins** de zachtheid, kracht en waardigheid der dingen **Gods bekend**, gelijk nooit te voren? Beeft het indalen der waarheid met kracht en leven ons niet gemaakt tot nieuwe schepselen, ons leven hervormd, onze beschouwingen veranderd, en **onze oogen** geopend voor **Gods** waarheden, zooals wij er eertijds nooit aan dachten? Werd het Evangelie der genade **Gods** niet ontvangen in een geloovig hart, en eenigermste zijne liefelijkheid ondervonden? **Zoo** hebben wij eenig **bewijs**, dat wij de verborgenheden van het Koninkrijk der Hemelen hebben **ontvangen**. En **zijn** zij niet **dubbel** aangenaam, omdat de rede ze **niet** bevat, het verstand ze niet verstaat, en ze alleen kunnen ontvangen worden als van Jezus lippen, in het hart gegeven en op de **conciëntie** gebonden door de kracht des Heiligen **Geestes**? En is het niet zaliger ze dus te **leeren**, dan wanneer wij alle verborgenheden konden verstaan of de diepten **Gods** peilen met ons natuurlijk verstand?

Sommigen uwer zijn misschien arm en veracht en worden **overheerscht** door **hooge** belijders; uwe familie en vrienden werpen u wellicht uit en zeggen: waarlijk wij kunnen u niet verstaan; eertijds waart gij een goed Christen, een voorbeeld voor anderen, een waarlijk Godvruchtig persoon en een iegelijk had u **lief** en sprak wel van u; maar **gij** zijt nu **zoo** vreemd geworden, wij begrijpen u niet, Sinds gij **naar** die vergadering gaat en u verbonden hebt met die vreemde secte, zijt gij geheel veranderd en **wij** weten niet wat **wij** van u denken moeten! — Is dit geen duidelijk bewijs, dat de verborgenheid, den kinderzens geopenbaard, voor den wijzen en verstandigen verborgen is? Wanneer allen zagen, hoorden en gevoelden als wij, dan zou het Evangelie geheel **geene** verborgenheid zijn; maar door iets van deze verborgenheid te kennen, worden wij van hen onderscheiden en dit wekt hunne vijandschap en toorn op, Hoe, zeggen zij, zijn er dan slechts twee of drie in een dorp, slechts een half dozijn in **eene** stad, alleen één in eene familie, die naar den Hemel gaan? en is niemand recht dan dezen? **Weg** met zulke enghartige, schijnheilige ellendigen. — Wat is dit, dan **eene** verklaring, dat er eene verborgenheid is in derzulken Godsdienst? Verstonden zij haar, ware zij overeenkomstig natuur, verstand en rede, **zij** zou ophouden **eene** verborgenheid te zijn, en gij zoudt niet meer **eene** getuigenis van God hebben, dat gij ze met kracht in uw hart ontvingt. De kennis dus der **verborgenheden**, door Goddelijke **onderwijzing**,

zal een **mensch** afzonderen van de wereld, hem leiden uit valsche **leeringen** en **geestledige** predikers, en hem doen **vereenigen met Gods** volk. En ondervindende, dat dezen op **eene** geestelijke wijze geleid zijn in de verborgenheden van het Koninkrijk **Gods**, zal dit **eene** gemeenschap en zoetheid baren, die hij nooit te voren onder geestelijk **doode** belijders vond; en zijn hart in liefde en toegenegenheid ontstoken zijnde, zal hij uitroepen : „**Uw** volk is mijn volk, en Uw God is mijn God,” (Ruth 1 : 16.) En **zoo** zal hij **eene** vermeerderde getuigenis Goda hebben, dat hij niet één dier wijzen en verstandigen ia voor wien deze dingen verborgen zijn, maar een van de kinderen **aan** wien ze zijn geopenbaard.

O kenden wij steeds meer en meer van die verborgenheid! En **mocht** Jehova de Geest ons te dieper in haar inleiden, ons begenadigen met zoeter en blijvender beschouwingen van haar, en in **het** bijzonder de verborgenheid van het Evangelie en den Persoon, de liefde en het bloed van Jezus onze gansche zaligheid en begeerte maken. En dan zullen wij God loven, niet alleen dat er **eene** verborgenheid des Evangelie's is, maar ook dat Hij ze genadiglijk met kracht aan onze consciëntie ontdekte.

AMEN.

DE ZONDE-KRANKE ZIEL EN DE GROOTE MEDICIJNMEESTER.

MATTH. 9 vs, 12 : „**DIE** GEZOND **ZIJN** HEBBEN DEN MEDICIJNMEESTER **NIET** VAN **NOODE**, **MAAR** DIE ZIEK ZIJN.”

Zeer opmerkelijk is de wijze waarop Jezus, in de dagen Zijne vleesches, met bedilzuchtigen en eigengerechtigten handelde. Hij beschaamde hen in hunzelve. Hij riep hen niet tot iets geestelijks, want zij hadden **geene** geestelijke kennis van de dingen **Gods**; maar Hij bracht hen tot zwijgen door tot hunne natuurlijke consciëntie% te spreken. Wij hebben daarvan treffende voorbeelden, Bij zekere gelegenheid, lezen wij, dat de Farizeeën Hem zochten te verstrikken in Zijne reden. Ten dien einde zonden zij tot Hem hunne discipelen met de Herodianen, welke tot Hem zeiden: „**Meester!** wij *weten, dat Gij **waarachtig** zijt, en den weg **Gods** in der waarheid leert, en daar niemand vraagt : want Gij ziet den Persoon der **menschen** niet **aan** ; **zeg ons dan**: Wat -dunkt **U**, is het geoorloofd den Keizer schatting te geven of niet?” Hier was **Zijnen** voet een strik gespannen, en zij achtten Hem in verlegenheid gebracht te zijn. Veronderstel, dat Hij gezegd had: Het is **niet** geoorloofd den Keizer schatting te geven; dan zouden **zij** Hem bij den Romoinschen landvoogd aangeklaagd hebben van **majesteit-schennis**. En had Hij gezegd, dat het wel geoorloofd was, dan zouden zij gevraagd hebben : hoe Hij, als Jood en gehoorzaamheid aan de wet belijdende, onderwerping kon bevelen aan een vreemden vorst ? daar Mozes uitdrukkelijk geboden had: „**Uit** het midden uwer broederen zult **gij eenen** Koning over u stellen : **gij** zult niet vermogen over **u te** zetten een vreemden man, **die uw** broeder niet **zij**,” (Deut. 17 : 15). Maar hoe heerlijk beantwoordde de Heere deze bedilzuchtig& en verbrak **Hij** deze strikken! Hij vroeg van hen, om Hem **eenen schattingpenning te toonen**; en als zij dit gedaan hadden, zeide Hij tot hen : **Wiens** beeld en opschrift is dit? En zij antwoordden Hem : ‘Des Keizers. Toen **zeide** Hij tot hen: Geeft dan den Keizer, wat des Keizers is, en **Gode** wat **Gods** is.” (Matth. **XXII**: 16-21). Juist het geld, met het beeld en opschrift des Keizers, dat **onder** hen in omloop was, was een onwederlegbaar bewijs van hunne onderworpenheid aan het Romeinsche Juk, waarom het wettig was schatting te betalen. Wederom lezen

wij van eene andere gelegenheid (Joh. 8 :1), dat de Schriftgeleerden en **Farizeën** tot Hem brachten eene vrouw in overspel gegrepen; en **zij** zochten Hem te verstrikken door te vragen, wat met haar moest gedaan worden. „**Meester!**” zeggen **zij** Hem betamelijk eer toekennende — „**Mozes** heeft ons in de Wet geboden, dat dezulke zullen gesteenigd worden, maar wat zegt Gij ?” Hier dachten zij den Heer in verlegenheid te brengen. Veronderstel, dat de Heere gezegd had: de vrouw **moet** gesteenigd worden ; dan zouden zij Hem voor het **Romeinsche** bestuur hebben aangeklaagd, dat Hij de Joodsche Wet wilde gehandhaafd hebben boven de Romeinsche, daar de macht van leven en dood alleen in handen van de Romeinen was. En ‘wanneer Hij gezegd had: **Zij** behoort *niet* gesteenigd te worden; — dan zouden zij **Hem** onmiddellijk gevraagd hebben : hoe kan dit bestaan met de Wet van Mozes? — Maar hoe wijs handelt Hij in deze **moeielijkheid**, en „**vat** de wijzen in hunne arglistigheid,” door te zeggen : „**Wie** ulieden zonder zonde is, werpe den eersten steen op haar !” (vs. 7). Zoo laat Hij hun eigen geweten beslissen, en **vangt** hen in hun eigen net en bedekt hen met schaamte en verwarring.

De tekst, en de verzen **daarmede** “verbonden leveren een ander dergelijk voorbeeld. — „**En** het geschiedde, als Jezus in het huis van Mattheus aanzat, ziet, vele‘ tollenaars en zondaars kwamen en zaten mede aan, met Jezus en Zijne discipelen. En de Farizeën, dat ziende, zeiden tot Zijne discipelen: Waarom eet uw Meester met de tollenaars en zondaren? Deze **eigen-gerechte** Farizeën waren altijd op de wacht om, ware **het mogelijk**, iets te vinden tot veroordeeling van den Heer. En hier spreken zij hunne voorgewende Godvruchtige verbazing uit, dat Hij zich voorgaf te wezen, gemeenschap kon hebben met zulke vuile Goddelooze ellendigen! Want, zeggen zij wellicht, moeten **wij** niet een mensch beoordeelen naar het gezelschap dat hij kiest ? En moet een mensch niet de zonde liefhebben en doen, die met de zondaars gemeenschap heeft ? — Maar Hij zegt tot hen : „Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn.” Hij roept hun eigen verstand en rede op en beroept zich op hunne natuurlijke consciëntie. Het was alsof **Hij zeide**: Waar moet de medicijnmeester zijn ? Is het niet bij de **kranken** in het ziekenhuis? Eischen de zieken niet zijne bijzondere bediening en zorg; en zijn deze niet juist de personen, met welke hij moet omgaan? Moet de **medicijnmeester noodzakelijk** zich bezoedelen door het ongemak, dat hij zoekt te genezen ? **En** hoe kan hij de krankheid genezen, wanneer hij den kranke niet bezoekt? — Door het beroepen op hunne rede en consciëntie deed Hij hen zwijgen en beschaamd **staan**. Dit nu is een voorbeeld onze opmerking

overwaardig. Wij komen somtijds te midden van spotters, en van hen, die de groote fundamentele waarheden der Goddelijke openbaring ontkennen. Met dezulken is het van geen nut het verschil op geestelijke gronden te beredeneeren ; want zij hebben **geene** geestelijke **ooren**, **oogen** noch harte om de waarheid te **hooren**, te zien of onder hare kracht te vallen. Dit te doen zou de paarlen voor de zwijnen te werpen **zijn**. Onder den bijstand des **Heeren** is het de beste weg-een beroep te doen op hunne natuurlijke consciëntie; **en**, **zoo** kort mogelijk, zonder ons in te laten met vele omstandigheden der waarheid, hen te doen zwijgen door hen iets voor te stellen, dat zij niet kunnen loochenen.

Doch de tekstwoorden hebben een **hooger** zin dan een bloot beroep op de natuurlijke consciëntie of **menschelijke** rede. Zij behelzen eene Evangelische waarheid, veel dieper en **hooger** dan wat de rede kan bevatten, en die zal blijven-bestaan **zoo** lang de wereld bestaat. — „Die gezond zijn hebben den **medicijnmeester** niet van noode, maar die ziek zijn.”

In den tekst wordt van twee personen gesproken, en dezen worden tegenover elkander gesteld; — de *gezonde* en de *zieke*. En gelijk deze personen in zich **zelve**n onderscheiden zijn, **zoo** is ook hunne zaak verschillende; trouwens, de een heeft *niet* de andere heeft *wel* een medicijnmeester van noode. En wanneer de Heere mij door Zijnen gezegenden Geest bekwame, om heden te schetsen wie gezond en wie *ziek zijn*; en aanwijzen waarom dezen *niet* en de anderen *wel* een medicijnmeester van noode hebben, dan zij dat ons ten nut **en** zegen, en zij het, door **Gods** genade, Hem ter verheerlijking.

I. Zien wij dan eerst op de personen, in den tekst **aange-**wezen door de uitdrukking : „*die gezond zijn*.” Het behoeft nauwelijks gezegd te worden, dat het woord in het natuurlijke iemand bedoelt, die gezond, sterk en krachtig is; die niet door ziekte of ongemak bedorven is; iemand, die in alles de genieting der beste gezondheid deelt, zonder eenige belangrijke ongesteldheid of lichamelijke smart. Nu is het waarheid in het natuurlijke, dat dezulken „den medicijnmeester niet van noode zijn.” **Zij** zijn niet in omstandigheden-, dat zij dergelijke hulp behoeven ; hunne krachtige gezondheid en bevrijd zijn van alle ongemakken geeft hun volkomen vrijheid zich niet met de dienst van medicinale kunst in te laten. Uit deze vergelijking kunnen wij gemakkelijk opmaken, wie die gezonden zijn in geestelijken zin, Hunne **consciëntie** werd nooit verwond, zij hebben zich nooit ziek gevoeld tot den dood, zij hebben nooit gezocht en gekermd onder het ongemak der **zonde**.

Maar wie **zijn** die frisschen en gezonden? — Alle menschen in hunnen onwedergeboren **toestand**; allen, in wier hart het

levendmakend werk van Gods Geest gemist wordt. Deze worden *gezond* genoemd, niet omdat zij in wezen en daadwerkelijk geheel *vrij* van besmetting of gebrek zijn; want voor God *zijn* zij een massa van ongemak; maar omdat zij, geestelijk en bevindelijk, niet van krankheid gevoelen noch weten. Zij *zijn* niet gezond in de *oogen* Gods, maar in hun eigen oog; want „hunne *oogen* puilen uit van vettigheid, en zij worden niet als andere menschen geplaagd — met krankheid,” (Ps. 73 vs. 5-7.)

Zien wij deze personen *eenigszins* van *vaderbij*, dan bevinden wij dat zij in twee groote *klassen* verdeeld zijn; er zijn *openbare zondaren* en *doode naamchristenen*. Daar ze nooit geplaagd worden met de krankheid der zonde, *zoo* kunnen zij beiden gezegd worden *gezond* te zijn. Ziet op de menschen in het algemeen, en vindt gij bij hen, waarmede gij dagelijks omgaat, voor *zoover* hun geweten niet levend gemaakt werd, een zuchten, kermen en droefheid over de zonden? Zijn ze niet lichtvaardig en beuzelachtig; of, *zoo* al ingetogen en matig, toch bedolven in de dingen van het *zin-* en *zienlijke*? Bespeurt gij ooit iets in hen, dat bij hen zelfs de minste belangstelling in hunne onsterfelijke zielen bewijst? Zijn zij niet kennelijk dood in de *zonden*, *zoo* dood, dat zij *geene* gedachte *hebben* voor de toekomst noch gevoel *van* de eeuwigheid? En *zijn* er ook niet een groote *hoop* belijders, die *zoo* dood zijn in *plichtplegingen*, als de anderen in ongerechtigheden, schoon zij den naam hebben, dat zij leven? Doch wat is het groote onderscheidens-kenmerk van beiden? Is het niet, dat zij *gezond* zijn? Zij gevoelden nooit *eenige* inwendige krankheid of pijnlijk ongemak; zij gevoelden zich nooit gewond in hunne consciëntie door de *pijlen* des Almachtigen; hun ziektestaat en kwade wonden *zijn* hun niet open gelegd door de insnijding met het scherpe ontledmes van den *grooten* Heelmeester; en zij zijn ook nooit *zuchtende* en kermende geworden onder een *lichaam* der zonde en des doods. „Hunne kracht is *frisch*. — Hun *aangezicht* is met vet bedekt en rimpelen zijn om de *weekdarmen*; hunne *melkvaten* zijn vol melk, en het merg hunner beenderen is bevochtigd, (Ps. 73 : 4; Job 15 : 27; 21: 24.)

Nu, hoe ook trotsche, hoogmoedige, vermetele personen het zuchten en kermen van Gods zonde-zieke volk minachten, en de gevoelige kennis, die elke recht *onderwezene* ziel heeft van hare eigen smart en kwaal, versmaden; of welke spotternij moge vallen op de beproevingen, die Gods kinderen ondervinden *als* de innerlijke plaag, der verdorvenheid gevoeld wordt, *toch* is het, trots allen smaad en spot, eene plechtige waarheid, dat „die *gezond* *zijn* den *medicijnmeester* niet *van noode* hebben.” En het *is* eveneens waar, zij mogen *zoo* veel van Christus spreken als zij willen, dat er *geene* geestelijke gemeenschap

kan zijn met den **grooten** Heelmeester, Jehovah Rophi, tenzij, inwendige wonden of ziekte der iel gevoeld worden, die hen begeerig maken **naar** de genezing Zijner gezegende handen. Die gezond zijn hebben den Medicijnmeester niet van **noode,**" zij **begeeren** geen bezoek van Jezus, **geene toelaching** Zijns vriendelijken **aangezichts** geen balsem Zijner teedere handen, **geene** genezing Zijner genadige lippen. Zij mogen het uit den Bij bel weten, dat er zulk een Persoon als **Christus** is, gelijk een gezond mensch kan weten dat ginds of elders eene **uitstekende** geneesheer leeft; maar door persoonlijke nadering tot Hem, **door** een zuchten **aan** Zijnen **genadetroon**, door het **toon**en hunner krankheid aan Hem, -door-zich met gebroken **been**en of verbrijzelde **consciënties** aan Zijne deur neder te leggen, kunnen zij er niets van weten, omdat zij gezond zijn. **Nog** minder verstaan zij de kracht van **Zijn** balsemend bloed gesprengd aan hunne consciëntie, en nog minder de geestelijke bevinding opgesloten in deze woorden : „**Hij** doet smart aan, en Hij verbindt; Hij doorwondt, en **Zijne** handen **heelen,**" (Job 5 : 18). „**Die** al uwe krankheden geneest," (Ps. 103 : 3). En hoe zouden zij, die alle bevinding verachten of bespotten, iets **op** eene geestelijke wijze kunnen weten van Jezus? Immers **zij zijn** gezond, **en daarom** hebben zij geen medicijnmeester noodig. Gij, die de waarheid belijdt, beproeft u in deze zaak; want het betreft uwe onsterfelijke zielen. Gevoeldet **gij** ooit krankheid des harten **en** verwonding der consciëntie? **Kermdet** **gij** ooit onder de smartelijke krankheid der zonde? Kwaamt **gij** ooit tot **en** leidet **gij** **uwe** gebreken bloot voor den **grooten** Medicijnmeester ? **Zaagt** **en** **steundet** **gij** ooit op Zijn **balsemend** bloed, dat reinigt van alle zonden? En ondervondt **gij**, hoe **teeder** Hij met **u** handelde, uwe wonden verbond, en **den** genezenden wijn en olie van Evangelische genade daarin gietende?

Ik ben er van verzekerd, dat als **gij** dezen weg hebt bewandeld, **pij** nooit met de bevinding **van Gods** volk zult spotten, **haar als** verdorvenheid **betiteln** **en** al den smaad op haar laden, die de vijandschap kan uitdenken, Gij zult nooit het zuchten van **Gods** volk **verachten**, wanneer **gij** immer in dienzelfden toestand waart,, of uwe **ziel** door **dergelijke** bevinding gingt. Laat mij dit ophelderen met een beeld. Onderstel, dat **gij** **eenige** jaren **geleden** **aan** een uwer leden eene **kunstabewerking** hadt ondergaan ; en wanneer **gij** **na** dien tijd, bij eene zelfde insnijding, een armen lijder hoort uitschreeuwen, zoudt **gij** daarom lachen en den spot drijven? Zoudt **gij** niet uwe eigene **foltering** en **smart** gedenken? Of, **gij** waart door den **Heere** bezocht met krenking in uw verstand, **doch** ook door Hem uit dien **vreeselijken toestand** verlost geworden; hoe, zoudt **gij** **bij** het zien en **hooren** dier ongelukkigen spotten en lachen, of met

medelijden en droefheid vervuld worden? **Alzo** in het geestelijke-; **zoo** iemand kennis heeft aan de verwonding **zijner** consciëntie door het tweesnijdend zwaard van **Gods** Woord, en naderhand gezondheid en genezing heeft genoten, zou hij dan verachting en smaad uitstorten op hen, die in denzelfden weg wandelen, welken hijzelf eenmaal betrad? Reken er op, dat wanneer een mensch spot met de verdrukking van **Gods** volk, het is een slecht tegen, een donker kenmerk tegen hem; het bewijst dat hij **nimmer** die bevinding doorging **noch** dergelijke oefeningen voor zich **zelve**n kende.

II. Doch wij verlaten deze personen, en komen tot hen, die **Gods** levendgemaakten meer behagen, en deze zijn het, die in den tekst **zielen** genoemd worden: „Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van **noode**, maar die ziek zijn.”

1. **Niemand**, gelijk ik straks opmerkte, kent iets- op eene **geestelijke** en bevindelijke wijze van ziels-krankheid, tenzij **God** de Heilige Geest **hem** opwekte uit den dood der **zonde**. Dan is voor het eerst **zijne consciëntie** gewond door eene **pijl** van de boog **des Almachtigen geschoten**. Nu is het zoowel waar in het geestelijke als in het natuurlijke, dat wanneer iemand zucht en lijdt aan **eene** wond, hij dan zeer den medicijnmeester begeert, om dit te verbinden. **Zoo** iemand **eenig ongeval** overkwame, hetzij door te vallen of iets **dergelijks**, -zouden de omstanders **hem** niet oogenblikkelijk **opnemen en** naar een gasthuis brengen? En ook” de arme” zelve zou, bij zijn **verstand** zijnde, zich verblijden hier **zoo** spoedig mogelijk gebracht te **zijn**. Maar wat **doet** den straks nog zorgeloozen thans **bevenden** en sidderendsn mensch roepen om -den **medicijnmeester**? Is het niet, dat zijne ledematen gebroken of gekwetst zijn? **Alzo** in het geestelijke was er een tijd, dat de vaten der barmhartigheid den spot hadden met geestelijke dingen, zich bekommerden om hel noch Hemel, noch gevoelden eenige **angst** omtrent hunne omsterfelijke ziel; maar de wond kwam, de **beenen** werden gebroken. benauwdheid des gemoeds volgde, en de ziel **gepijnigd** en klagende vreest den Tweeden dood. **Maar zoodra** dit gevoeld werd, was er behoefte aan een Medicijnmeester, die bekwaam en gewillig is om te genezen. In het eerst ziet hij, door onkunde misschien uit, en zoekt naar **medicijnmeesters**, die geen nut doen, her- en derwaarts **loopende en** niet zoekende **alleenlijk** den Heere. Maar vroeger of later in al zijn **pogen** om troost te vinden bij de menschen teleur gesteld, wordt hij gebracht onder dat woord: „**Ik** ben de Heere, uw Heelmeester.” (Exod. 15 :26), en bevindt, dat er balsem is in Gilead en ook een Heelmeester aldaar.

2. Maar des **Heeren** volk wordt niet alleen gewond door de pijlen **Gods** in zijne consciëntie, zij worden ook **ingeleid in**

de diepe verdorvenheid hunner gevallen natuur, de doodelijke arglistigheid van hun boos hart. **Wij** kunnen de geestelijke **kranken** in twee klassen verdeelen : zij, die gewond zijn en den heelmeester behoeven, en zij, die ziek zijn en die den geneesheer van **noode** hebben. Gemeenlijk gesproken behoeven wij den eersten voor den tweeden ; en gebruiken den heelkundigen voor wij ons naar de apotheek begeven. Als de **Heere zijne** hand eerst aan ons slaat, dan weten wij gemeenlijk **zeer weinig** van onze vreeselijke verdorvenheid; de fonteynen des **grooten** afgronds zijn nog niet opengebroken ; **de** arglistige vijandschap, ongelooft, **opstand**, zelfzucht, hoogmoed, geveinsdheid, onreinheid, en alle andere verdorvenheden **onzes** harten zijn niet dadelijk geopend en aan het licht gebracht. Maar als de Heere de ziele voortleidt, dan ontdekt Hij gaande weg de snoode verdorvenheid onzer natuur en ontplooit het verborgen kwaad **onzes** harten, waarvoor wij eertijds blind waren. Het is met ons gelijk het met den Profeet was. De Heere leidde hem van kamer in kamer; en als zijne vermeerderde naarmate hij de dingen aanschouwde, **zeide** de **Heere** tot hem: „**Gij** zult nog wederom **grooter** gruwelen zien dan deze,” (Ezech. 8 : 15.) Doch als de Heere ons inleidt in de kennis onzer verdorvenheid, dan maakt **Hij** ons ook ziek van harte in ons gevoelen, en **zoo** komen **wij** in dien staat door den profeet Jesaja beschreven : „**Het** gansche hoofd is krank, en het gansche hart is mat. Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets **geheels** aan hetzelfde; maar wonden, en striemen, en etterbuilen, die niet uitgedrukt noch verbonden zijn,” (Jes. 1 : 5, 6.) En als wij ingeleid worden in de kennis onzer zondigheid en daaronder zuchten, dan zullen wij steeds meer gevoelen een last van schaamte en droefheid wegens haar ; en naarmate wij dieper en dagelijks dit gevoelen zullen **wij** ook onze behoefte ontwaren aan den **grooten Medicijnmeester**. Al des **Heeren** leidingen met onze zielen zijn daartoe gericht, dat Hij **Zijn** geliefden Zoon **zoud**e verhoogen in onze harten, zoodat wij al de schaamte en Jezus alle heerlijkheid moge ontvangen ; en derhalve is al deze diepe en **dagelijksche** ontdekking onzer verdorvenheden gericht om te **grooter** heerlijkheid te brengen aan den Zone **Gods**. Hoe dieper wij **nederzinken** in schuld en schaamte onder de kennis der verdorvenheden onzer **natuur**, **des** te meer zullen **wij** zoeken naar, en gevoelen de kracht en waardeeren de liefde, **het** bloed, de genade en de dierbaarheid van den Heere Jezus. Elke nieuwe ontdekking van onze vuile natuur is, wanneer het den **Heere** behaagt de geur van Jezus naam, gelijk eene uitgestorte olie, in de consciëntie te openbaren, alleen daartoe leidende, dat ons geloof en liefde **jegens** Hem zouden aanwassen;- en hoe dieper wij dus in ons **zelve**n nederzinken des te **hooger ver-**

rijst de Heere Jezus in onze **zielsbewondering** en aanbidding.

3. Maar om ons steeds meer en meer op Jezus den Heere te doen vertrouwen, leidt Hij ons **gemeenlijk** door Zijne onderwijzing in de kennis van *onze afkeerige en afgodische natuur*. En o, welk een afkeerig en afgodisch hart dragen wij in ons binnenste om, en hoe doet het ons steeds zuchten en kermen! Is er iets te vuil voor onze **bedorvene** natuur om het niet te begeeren? Is er iets te snood waar ons hart zich niet mede inlaat? Zijn er gruwelen waarvan wij ons, tenzij God het verhoede, niet zouden overgeven? Naarmate wij meer de werkingen van dit afkeerig hart gevoelen en zijnen last te meer op **onze consciëntie dragen**, des- te zeker worden wij van harte en wij gevoelen te meer het ongemak in al onze- levenadeelen. Wij zuchten en kermen omdat wij **zoo** vuil zijn; want wij wilden veel anders zijn. In alle oprechtheid, wij willen in de **vreeze** des **Heeren** zijn al den dag en nooit iets doen dat onbestaanbaar is met de bevelen des Evangelie's ; **wij** zouden liefst geen woord zeggen, dat den Heere mishaaft, altijd wandelen in geloof, hoop en liefde, en gedurig geestelijk- en Bemelschgezind zijn. Maar helaas! hiertoe kunnen wij maar niet geraken. Ons oog vangt elke voorbijgaande ijdelheid op, ons **vleeschelijk** bedenken zwerft af naar het verbodene, en ons vuil hart willigt elke laagheid gemakkelijk in. En als de consciëntie **teeder** gemaakt is — en is dit **zoo** niet dan mist daar ook de **vreeze Gods**, — en als de ziel geleid wordt in eene diepere kennis van de geestelijkheid van **Gods** wezen en de reinheid Zijner natuur; wanneer er een dieper en **klaarder** inzicht komt van Jezus in al Zijne verbondsbetrekkingen, dan zal te meer gevoeld worden hoe kwaad en bitter het is af te wijken van de „**Fontein** der levende wateren.” Er zijn **mensen, die meenen**, dat men iets moet inschikken. Zij hebben hun werk dat hunne krachten vordert, en zij moeten hun **dagelijksch** beroep waarnemen; en dat kunnen zij niet doen tenzij' hun hart er bij is, noch ook de noodzakelijke handelingen inden winkel of hunne wereldsche roeping **waar** te nemen, **tenzij** hun gemoed daar vol van zij. Zij onderstellen, dat zij geen drukken **winkel** kunnen waarnemen noch getrouwe dienstknechten zijn, wanneer hunne harten in den **Hemel** zijn. — Doch gevoelen zij nooit schuld, en zuchten en roepen zij dan niet wegens hun bedolven zijn in de wereld? Zijn de genegenheden **des** harten nooit Hemelwaarts, te midden hunner bezigheden? De koopman in zijne fabriek, de winkelman achter de toonbank, of de dienstknecht aan zijn werk, — hebben zij **geen** verborgene, plechtige **oogenblikken** waarin hunne harten opgaan tot Jezus? Is er geen innerlijk zuchten en kermen tot den Heere, dat **Hij** hunne ziel **zegene**, beware en van tijd tot tijd **bevochtige** met den dauw